

RØDT NYTT

Avisa til Raudt • nr. 4–2010

B-Postabonnement

Returadresse: Raudt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Bli aktiv i Rødt! – www.roedt.no

Internasjonalen

Opp, trælær alle no kring jorda!
Opp, de som låg i naud og svolt!
Som elding lyser rettferdsorda,
det brest i band og slavebolt!
Rått og rote opp med rot vi river.
Opp trælær, no or naud og skam!
Kring merkestonga tak vi triver:
Fram, kamerat! Til fridom fram!

*Til samling då på valen!
Siger veit vi at vi får!
Og Internasjonalen
skal få sin folkevår.*

Av herremenn vi inkje ventar,
vi visst for lenge leit på deim.
Vi sjølv i samla fylking hentar
oss fred og frelse, fridom, heim.
Mot røvarane rett vi reiser,
og ljøs vi krev for viv og barn,
med eigen hamar no vi sveiser
og sleggjar ut dei varme jarn.

Imot oss staten lover smider,
av byrder blir vi bøygd i kne.
Men rikingen har gode tider,
og plikt han kjenner aldri te.
Langt og lenge låg vi trødd og trampa.
No slår vi slag mot ran og rov!
Vi retter rygg som før var tampa,
og så vi skriv vårt samfunns lov.

Arbeidar! Bonde! Inn i laget!
I samla flokk vi siger får.
Mot sjølv lygna slår vi slaget,
til krig mot krigen sjølv vi går!
Bryt børsa av! Riv slavebandet!
Kom, kamerat, ei tid er nær:
Ein sumar susar inn mot landet,
og vi, vi sjølv våren er.

Arbeidar! Bonde! Støe, sterke
vi stemner fram om det gjekk seint.
I brodden blakrar – sjå! – vårt merke!
det manar oss så raudt og reint.
Eitt er merket, eitt er også målet!
Vi samla slår all urett ned,
og fengselsmørkret, mordarstålet
gir rom for broderskap og fred!

*Til samling då på valen!
Soga, sigeren er vår!
Og Internasjonalen
skal få sin folkevår.*

Internasjonalen er skriven av Eugene Pottier i 1871. Melodien er av Pierre Degeyter. Nynorskutgåva er ved Ola Martinus Høgåsen. Førstemaimerke 1911 frå nettsidene til Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (arbark.no).

Spreng rammene!

Den vellykka streiken til bygningsarbeiderne er en viktig seier. Den er et skritt for å få snudd utviklinga med økte lønnsforskjeller og sosial dumping. Det samme gjelder den individuelle minstelønnsgarantien i næringsmiddelindustrien på 85 prosent av snittet i bransjen.

Johan Petter Andresen

Frontfaga i Fellesforbundet har imidlertid anbefalt et moderat oppgjør med ei krone i lønnsstillegg for dem som har lokale forhandlinger, og ei krone og femti øre for dem uten lokale forhandlinger. I tillegg kommer en såkalt lavt- og like-lønnsrett på 50 øre per timeverk, som det skal forhandles om på den enkelte bedriften.

Men i og med at lønnsdiskrimineringa av kvinnene ikke først og fremst dreier seg om ulikelønn på enkeltbedrifter, men om at kvinnedominerte yrker har lavere lønn enn mannsdominerte, så er denne femtiøringsen en skivebom. Ramma fra frontfaga er også altfor dårlig til å løse kvinnelønns- og lavtlønnsproblemen i andre tariffområder. Derfor vil Rødt oppfordre til å stemme nei til alle tariffavtaler som følger rammene fra frontfaga.

Kvinnelønna

Det var i år vi skulle heve kvinnelønna, og et slikt løft har vi til nå ikke fått. Skal det skje må ramma som frontfaga har satt, sprenges, slik bygningsarbeiderne gjorde med sin streik og sitt hovedkrav om økt minstelønn for å unngå sosial dumping.

Ekstrapott

I mai avgjøres forhandlingene i offentlig sektor. Det er viktig å holde fram kravet om at det må brukes en ekstrapott på minst tre milliarder ved årets oppgjør for å øke kvinnelønna. Likelønnsrett har brei oppslutning og ble opprinnelig foreslått av Likelønnskommissjonen som ett av flere tiltak for å minke lønns-gapet mellom kvinne- og mannsdominerte yrker.

Norsk tamilsk helseorganisasjon

Norsk tamilsk helseorganisasjon ble starta i 2003. Det er et stort behov for helsearbeid blant tamilere i Sri Lanka.

I det nordøstlige Sri Lanka står de helsemessige utfordringene i kø

for de mange krigsskadede. Samtidig er sjukehus og helsesentre ødelagt av bombing.

Leger uten grenser beskriver situasjonen på Sri Lanka som en av de ti alvorligste humanitære katastrofene på verdensbasis i 2009. De trekker særskilt fram de tusener

av sivile som ble drept og såra i krigens siste fase og myndighetenes blokkering av nødhjelp.

NTHO mista totalt utstyr til en verdi av seks millioner kroner. Seks av primærhelsesentrene som tidligere ble brukt av internflyktninger, ble totalskadd i krigshandlingene. Som en konsekvens mista rundt 100 000 mennesker muligheten for helsetilbud, og de som arbeida på sentrene ble sjøl tvunget på flukt.

Mange tiltak

NTHO er i full gang med å reetablere kontakten med helsepersonell nordøst på øya. Organisasjonen ønsker å bidra i gjenoppbygginga av et fungeren-

domiske problemene ligger i at det er for stor produksjonskapasitet i forhold til folks kjøpekraft. Dette problemet løses ikke ved å svekke kjøpekrafta!

Men kapitalen og dens yppersteprester tror likevel fullt og fast på at den eneste veien ut av krisa er at de rike skal bli rikere. Om vi godtar budskapet deres, er det eneste vi oppnår nettopp dette: at de rike blir rikere. Derfor handler ikke tariffoppgjøret bare om å løfte kvinnelønna og løse lavtlønnsproblemer. Det er også en mulighet for arbeiderklassen til å styrke seg på bekostning av kapitalen.

Et annet samfunn

Kampen mot moderasjonslinja er derfor en kamp som peker på behovet for et annet samfunn, som ikke er basert på at de få skal kunne berike seg på de manges arbeid. Et samfunn der den enkeltes arbeids-evner blir brukt i fellesskap for å utvikle nettopp fellesskapet. Et samfunn der arbeidsløshet er et fremmedord.

Foto: Flickr/Reclabox/CC2.0

Nytt blad:

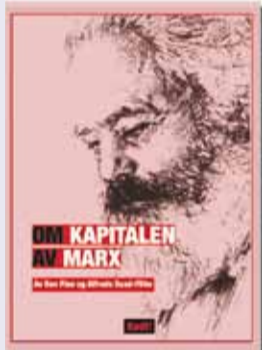

Rødt! nr.2

Innhold:

Norsk landbrukspolitikk
– Arbeiderstyrte bedrifter
– Deltakardemokrati
– Nabolagsråd – Afghanistan – Kjønn og krig – El Salvador – Klasse – og mye mer.

Løssalg 75 kr
Abonnement 285 kr
Be gjerne om et prøvenummer

Om Kapitalen

Ben Fine og Alfredo Saad-Filhos bok *Om kapitalen av Marx* er oversatt til norsk av Harald og Anne Minken. Dette er den beste veilederen for å forstå hovedverket til Karl Marx, *Kapitalen*.

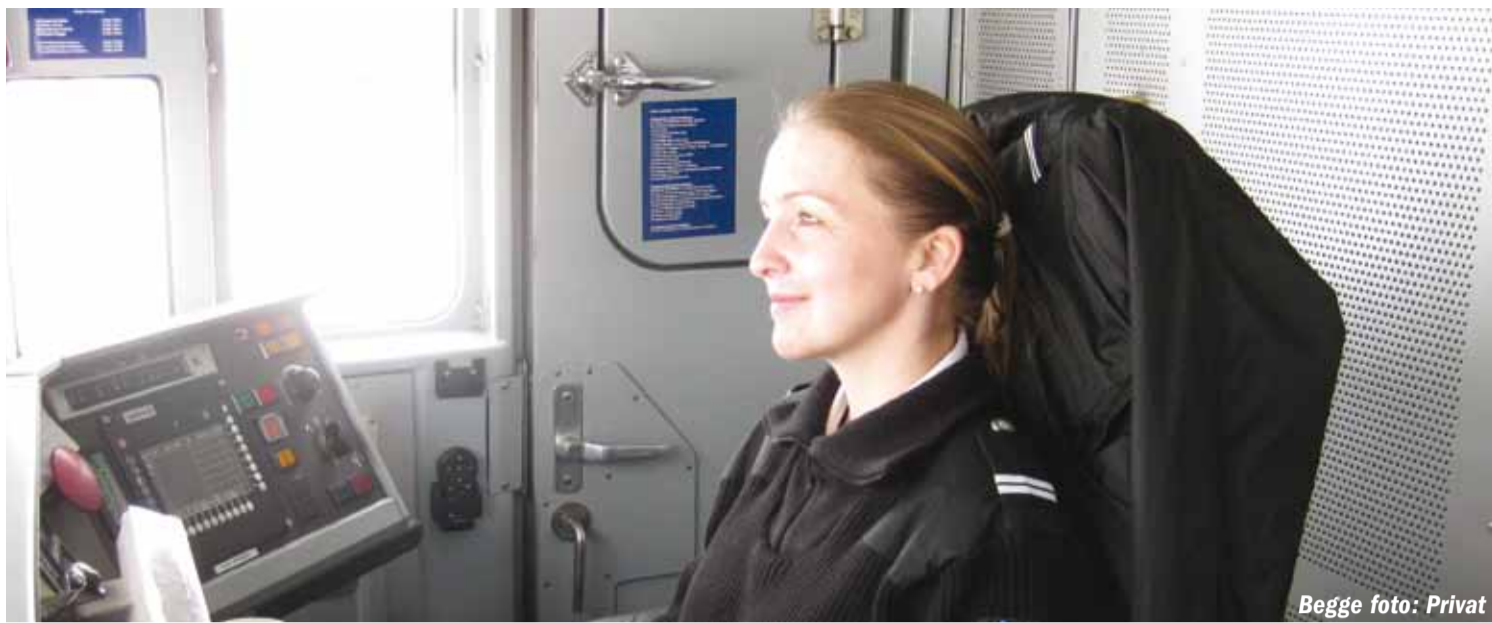
Boka koster 196 kroner, men betaler du 280 kroner, får du samtidig ett års abonnement på tidskriftet *Rødt!*.

www.marxisme.no
roedt@marxisme.no

Alba i El Salvador

Om Alba-samarbeidet i Latin-Amerika. Bestill heftet fra roedt@roedt.no.

Begge foto: Privat

Jenter i lokføreryrket

Grethe Therese Thorsen arbeider som lokomotivfører. Hun har fem barn og er sekretær i Lokomotivpersonaleets forening i Oslo og likestillingskontakt i Norsk Lokomotivmannsforbund (NLF). I styret i osloforeninga er det for tida fire kvinner og seks menn. Rødt Nytt spør: – Hvorfor ble du lokfører?

Marit Kvamme

– Jeg startet på opplæringa som lokomotivfører i 2002 og ble autorisert i 2004. Det at jeg valgte å utdanne meg som lokfører, var i grunnen tilfeldig. Jeg hadde begynt på studiet i ernæringsfysiologi. Samtidig fikk jeg mitt fjerde barn, og da ble det rett og slett for dyrt å studere. NSB annonserer på det tidspunktet etter nye lokføreraspiranter, og det hang plakater på lokaltogene. Etter å ha snakket med en som jobbet på jernbanen, søkte jeg på lokførerutdanninga. Og det har jeg aldri angret på!

fortsatt er det 96 prosent menn totalt sett.

Lokførerne har sterk yrkesstolthet og gode holdninger til jobben. Det oppfatter jeg som veldig positivt for trivselen. Det er også lavt sykefravær og hundre prosent organisering.

– Er det noen spesielle tilrettelegginger for kvinner?

– Ikke noe spesielt utover det som følger av arbeidsmiljøloven når det gjelder svangerskap og lignende. Om du passer til å jobbe som lokfører, avhenger ikke av kjønn, og jeg klarer ikke helt å se hvilke tilpasninger kvinner skulle ha behov for. Bedre toalettforhold på snustasjoner og på lokene

Godt miljø

– Hvordan er det å jobbe i et så mannsdominert miljø?

– Vi har et veldig godt arbeidsmiljø, hvor kvinner før oss har gått opp stien og banet vei for andre kvinner. Det har vært kvinnelige lokførere siden 1977. Min opplevelse er at det oppfattes som positivt med jenter i lokførermiljøet, og hvorfor skulle det ikke det?

Det gjøres ikke noe stort nummer av at vi er jenter. Vi jobber jo stort sett alene i førerrommene og er i kontakt med andre lokførere i pauser og lignende. I NSB Oslo er vi ganske mange jenter, men

kunne vært ønskelig, men det gjelder begge kjønn.

Fedres rettigheter

– Hva har likestillingsutvalget i NLF jobbet med?

– Vi har kartlagt hvordan lokførermiljøet er som arbeidsplass for kvinner. Vi fikk gode resultater på undersøkelsen. De fleste sakene utvalget har jobbet med, har dreid seg om å få arbeidsgiverne til å innfri fedres rettigheter i forbindelse med fødsels-, foreldre- og omsorgspermisjoner. Vi opplever at bedriftene henger litt etter når det gjelder å oppdatere seg på fedrenes rettigheter.

Navs regelverk er også lite tilpasset turnusyrker. I enkelte kommuner mener Nav at de ikke skal utbetale refusjoner for permisjon på helgedager. I en lokførers normalarbeidstid inngår naturlig nok helgearbeid. Vi kan ikke godta at mulighetene til å benytte fleksible permisjonsrettigheter skal innskrenkes på grunn av dette. Jenters rettigheter i forbindelse med svangerskap og fødsel er mer innarbeidet i bedriftene, så det går av seg selv.

Likelønn?

– Er det likelønn blant lokførerne?

– Ja, menn og kvinner har lik lønn. Vi velger turnus etter et ansiennitetsprinsipp, slik at de som har jobbet lengst velger først. Da kan lønna fra lokfører til lokfører variere litt, alt etter hvilket tidspunkt på døgnet vaktene faller på.

Vi har undersøkt, men ikke funnet at kvinner velger turnuser med mindre lønn enn menn, det vil si turnuser med mye dagtid. Folk velger på forskjellig grunnlag, noen vil tjene mye og velger mye helg og nattjeneste, andre vil ha turnusfri på tirsdager for å være med på fotballtrening, noen vil kjøre lokaltog og noen vil kjøre langt, mens andre igjen vil ha langfri i helgene. Stort sett finner de fleste noe de er fornøyd med.

Heltid eller deltid?

– Arbeider kvinnene heltid eller deltid?

– Lokførerstillingene er i utgangspunktet heltidsstillinger og de aller fleste jobber hundre prosent. Imidlertid er det noen, både menn og kvinner, som benytter seg av retten til å jobbe redusert så lenge man har barn under ti år. De fleste som velger slik reduksjon, jobber 80 prosent. Vår undersøkelse fra i fjor viste at de fleste av jentene med barn

jobber i full stilling. Vi har god innflytelse på våre arbeidstider og turnuser.

Jeg jobber turnus, og arbeidstidene varierer gjennom hele døgnet. Nå jobber jeg hver tredje helg. De fleste jobber annen hver helg.

– Er døgnåpne barnehager en diskusjon?

– Døgnåpne barnehager ville vært en stor fordel, særlig for aleneforsørgere i vår yrkesgruppe, og for foreldre der begge jobber skift.

Vi har kolleger i Danmark som har et slikt tilbud og som er veldig fornøyd. Vi vet ikke om det er realistisk at arbeidsgiver skal tilby dette, men på større stasjoneringsteder burde det absolutt være grunnlag for døgnåpne barnehager. Det beste ville være om kommunene hadde et utvidet barnepasstilbud, også for større barn.

Tog i framtida

– Hva tenker du om jernbanens framtid?

– Vi som jobber her er naturligvis veldig opptatt av jernbanens framtid og toget som et miljøvennlig transportmiddel. Vi er ikke veldig glade for tilstanden denne vinteren, men vi har i årevis sett hvordan jernbanen er blitt neglisjert av myndighetene, så ingen i vår yrkesgruppe er spesielt overrasket.

Skal jernbanen innfri potensialet som miljøvennlig transportaktør, må det satses mye mer på infrastruktur og jernbanefaglig kompetanse. Forrige regjering med samferdselsminister Skogsholm i spissen ga sluttpakker til 250 ansatte i Jernbaneverket. Planen var å redusere etaten med tusen ansatte med jernbanefaglig spisskompetanse. Tre års fri med lønn til så mange personer er dårlig anvendte skattepenger og dårlig bruk av jernbanens sårt tiltrengte midler.

Ingen nedbygging! Stå ved løftene!

I Kristiansund har sjukehussaken gjort alle innbyggere, fra ordfører til skolebarn, til aksjonister. Forberedelsen av helseministerens besøk førte til stor aktivitet i påskehelga. På dagen 7. april fikk offentlig og privat ansatte fri for å fylle gatene.

Også skoleelever fikk en leksjon i grasrotorganisering! Aldri hadde helseministeren fått en slik mot-takelse! Nærmere 10 000 var ute i bygatene for å vise fram motstanden mot nedbygging av lokalsjukehuset. Første mai bæres hovedparola **Ingen nedbygging! Stå ved de politiske løftene!** gjennom gatene. Folkets melding til regjeringa er klar.

– Foreløpig resultat er løfte om nye utredninger før noe skal skje, sier Kjell Bjarne Dahl (bildet), Rødts representant i Kristiansund bystyre. – Dermed har helseministeren overprøvd vedtaket i styret for helseforetaket om å frata lokalsjukehusets viktige funksjoner og flytte dem til Molde.

Loven må bort

Men Dahl spør seg om nye utredninger vil endre foretaksstyrets

syn. Regjeringa har jo innført foretaksmodellen nettopp for å kunne omstrukturere helsevesenet. Han mener det er nærmest utenkelig at foretaksstyret vil la et godt lokalt sjukehusstilbud gå foran rasjonalisering og innsparing.

– Derfor er det på tide at foretaksmodellen avvikles og at vi får ei statlig forvaltning, slik at sjukehusa kommer under politisk kontroll, sier Rødts bystyreprerentant.

Øk presset

Han mener Arbeiderpartiet vil betale en høy pris om nedbygginga fortsetter. Ap har lokalt gjentatte ganger kommet med løfter om at lokalsjukehuset ikke skal nedbygges. Det er gjentatt av statsministeren, og Soria Moria 2 sier klart at ingen lokalsjukehus skal legges ned.

– Det politiske trykket mot helseminister og regjering må fortsette, sier Dahl. – Så lenge vi har helseforetaksloven er det ministeren som må instruere foretaket om å redde sjukehuset i Kristiansund. Kampen fortsetter til det står på trygg grunn.

Folkehav i Kristiansund (Foto: Privat)

<http://lokalsykehus.blogspot.com/>

Sjukehuskamp i Nordland

– Vulkanutbruddet på Island har vist hvor viktig det er at vi har lokalsjukehus med akuttberedskap.

Gunnvald Lindset er leder i Rødt Nordland og sitter i kommunestyret i Vefsn. Han har i mange år vært en av drivkreftene i Folkebevegelsen for lokalsjukehusa og er en av forfatterne av Rødt-heftet «Sykehus er ikke butikk». (Privat foto.)

Maren Rismyhr

– Helsebyråkratene og sentrale politikere som vil fjerne lokalsjukehus, hadde nok ikke regna med at naturkreftene skulle ta rotta på dem på denne måten! Aldri så galt, at det ikke er godt for noe, humrer Gunnvald Lindset. Som Rødt-politiker og landskjent sjukehusaksjonist har han siden helseforetaksloven ble vedtatt i 2001, slåss mot reformen og konsekvensene av den.

Lokal akuttberedskap er livsviktig

– Lokalsjukehuset gir trygghet. Når det gjelder ulykker og de vanligste akutt-sjukdommene, som blodpropp eller blødninger i hjerne og hjerte, betyr tida og veien mye. Å starte opp behandlinga og stabilisere lokalt er

avgjørende sjøl om pasienten noen ganger må videre til mer spesialisert sjukehus. I slike tilfeller kan lokalsjukehuset redde liv.

Ett sjukehus ikke nok

Som fylkesleder i Rødt Nordland vet Gunnvald noe om lange avstander. Temperaturen i sjukehusdiskusjonen har økt på Helgeland de siste ukene, forteller han.

– Leger på sjukehuset i Sandnessjøen gikk til avisene og advarte mot undergraving av akuttberedskapen der. De kunne se ei utvikling der det ikke fins sjukehus med kirurgisk akuttberedskap fra Levanger til Mo i Rana, en distanse på 40 mil.

Bakgrunnen er et vedtak i Helse Nord i 2008 om nivå-inndeling av intensivhetene, som skal gjennomføres i

løpet av året. Det er fare for å ende opp med bare ett fullverdig sjukehus på Helgeland. Sjukehusa i Sandnessjøen og Mosjøen er trua.

– Dette skjer uten at det er utreda, diskutert eller vedtatt noe sted. Den mest akutte saken nå er å få stoppa gjennomføringa av dette.

Ap-fylkesrådslederen provoserer

– I februar gjorde fylkestinget i Nordland enstemmig vedtak om at lokalsjukehusa skulle ha full akuttberedskap med døgnkontinuerlig vakt i indremedisin, anestesi, generell kirurgi og føde, forteller Gunnvald.

– To måneder seinere har fylkesrådsleder Odd Eriksen fra Ap snudd. «Jeg tror absolutt vi kan leve godt med at bare ett sjukehus har akutt-

kirurgi», sa han til *Helgeland Arbeiderblad*.

– Dette førte til sterke reaksjoner, også fra Ap. Det ble konfrontasjon på fylkestinget seinere i april, etter at Rødts fylkestingsrepresentant Einar Jetne fra Alstahaug reiste en interpellasjon om dette bruddet på et enstemmig fylkestingsvedtak.

Folkeaksjonen mobiliserer

Folkeaksjonen for lokalsjukehus mobiliserer nå til kamp mot nedlegging og undergraving av lokalsjukehusa over hele landet.

– Snart er det på tide med en landsomfattende aksjonsdag, tenker Gunnvald høyt. – Og helseforetaksloven, som gjør alle angrep på lokalsjukehusa mulig, bør ikke overleve tiårsdagen sin i juni neste år.

Nedlegging av lokalsjukehus

Årsak: Helseforetaksloven

I juni 2001 vedtok Stortinget helseforetaksloven, og dermed var den store sjukehusreformen i gang. Dagens angrep på lokalsjukehusa er frukter av denne loven, som skulle snu opp ned på styringa av norske sjukehus.

Maren Rismyhr

Loven ble kjørt gjennom Stortinget i full fart. Likevel rakk ei gruppe leger med tidligere RV-politiker Mads Gilbert i spissen å lage ei grundig motmelding. Motmeldinga oppsummerte forventna konsekvenser av den nye loven i 10 punkter:

1. Sjukehusa vil bli spesialiserte, akuttberedskapen vil bli sentralisert og sengetallet redusert.
2. Bedriftsøkonomi vil bestemme sjukehusas pasienttilbud.
3. De friskeste pasientene vil få enda høyere prioritet, på bekostning av de mest sjuke.
4. Overbehandling og feilbehandling vil øke.
5. Byråkratiet vil vokse og dominere fagmiljøene i sjukehusa.
6. Som resultat av 4 og 5 vil effektiviteten reduseres.
7. Fagutvikling vil hemmes pga konkurranse mellom sjukehusa, og fordi opplæring blir «ulønnsom» aktivitet.
8. Arbeidsmiljøet vil bli svekka av ytterligere tidspress og «resultatlønn».
9. Over tid vil Norge få et todelt sjukehusvesen: Ett i offentlig eie og ett i privat eie.
10. I et markedssystem vil ikke folket i valg eller Stortinget ha noen reell innflytelse over prioriteringene i sjukehusvesenet.

Hvem fikk rett?

Høyre, Frp og Ap likte ikke motmeldinga. Frps helsepolitiske talsmann i 2001, John Alvheim, sa det slik i Stortinget: – Jeg vil personlig karakterisere den såkalte motmeldinga som et makkverk som på en utilbørlig måte bruker pasientene i et politisk spill som skaper frykt og utrygghet.

Last ned heftet fra <http://roedt.no/studier/>

– Behold barnetillegget

– Minst 30 000 barn lever i fattigdom. Fellesorganisasjonen (FO) mener det er viktig å opprettholde forsørgertillegget knyttet til uførepensjon, for at ikke enda flere barn skal bli fattige. Tillegget må være på minimum dagens nivå.

Første nestleder i FO, Siv Karin Kjølmoen (bildet), understreket dette på uføretrygdskonferansen i mars. FO deltok i forarbeidet til konferansen og støttet den økonomisk.

Frontsoldatene

– Hvorfor er FO opptatt av uføretrygda?

– Vi organiserer barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere. Medlemmene våre jobber med utviklingshemmede, i barnevernet og i Nav sosial, og vi pleier å si at de er velferdsstatens frontsoldater. Våre medlemmer jobber med mennesker som i mange tilfeller er avhengige av uføretrygda for å overleve.

Ved siden av at mange av våre egne medlemmer ikke makter å stå i arbeid fram til pensjonsalderen, er dette en svært god grunn for oss til å engasjere oss når uføres rettigheter står på spill. Dessuten jobbet FO sammen med en rekke andre fagforeninger på LO-kongressen for å få gjennom det viktige vedtaket som ble gjort der.

Verst for de fattige barna

– Hva er det planer om?

– Et av forslagene er å fjerne det behovsprøvde barnetillegget

på 0,4G per barn per år. Det skal erstattes med et fast kronebeløp. I følge boka *Uførepensjon ABC* fra Manifest forlag kan dette føre til et tap på opp til 29 000 kroner i året per barn.

Å vokse opp som fattig gjør noe med deg. Vi vet at fattige barn tar ansvar for situasjonen familien er i. De sørger for at de ikke blir bedt i bursdag. De kan si at de selv ikke trenger ha selskap. De vet de ikke kan delta på ulike fritidsaktiviteter som koster noe.

Foreldrene ender ofte opp med å søke sosialhjelp, eller de får økonomisk hjelp av barnevernet. For dem og for meg er det vanskelig å forstå at de ikke kan få pengene fra samme etat. Det er fornedrende å tigge om penger for at ungene skal kunne få en brøkdel av det andre barn opplever i hverdagen sin. Med det som foreligger av forslag til ny uføreordning, vil de fattige barna få det enda vanskeligere. Da er det for meg opplagt at dette må vi slåss mot!

– Regjeringas mål er feil!

– Regjeringas mål er færre uføretrygda, og metoden er kutt i ytelsene. Tror noen at kutt vil føre til at det blir færre med helseproblemer og behov for uførepensjon?

Maren Rismyhr

Dette sa Siri Jensen (bildet) fra Kvinner på tvers på uføretrygdskonferansen. – Vil vi få færre med psykiske problemer og muskel- og skjelettlidelser hvis arbeidslivet skal være det samme eller stadig tøffere? Vi må ikke akseptere dette målet, sa Jensen.

– Målet må være et arbeidsliv som ikke sliter ut folk, som ikke gir helseskader og som ikke støter ut folk som ikke yter fullt. Mange på uføretrygd er et signal om at arbeidslivet er for hardt. Da er det bra at mange får uføretrygd og et verdig liv. Alternativet er å bli presset over på arbeidsledighetstrygd, sosialhjelp og familieforsørging. Og helse følger klasse. Innsparin-

ga har klassestempel og rammer lavlønte i arbeiderklassejobber, flere kvinner enn menn.

Trygd – ikke stønad

Jensen advarte sterkt mot å gjøre om uførepensjonen til uførestønad:

– Midlertidig stønad betyr grunnleggende utrygghet for enda flere. Du har ikke en rettighet, du skal hele tida veies og måles. Kommer jeg gjennom nåløyet neste gang? Makta hos Nav vil øke. Den uføre blir avhengig av å møte Nav, men møtet blir ikke likeverdige. Her blir det snakk om å stå med lua i handa. Meldekortene er en naturlig konsekvens av dette, kontrollen blir viktigere og viktigere.

– Så lenge alt handler om å avskrekke misbruk, forsvinner tilliten og den respekten som må til for å få til noe sammen med folk, noe som kan endre deres liv.

Ny aksjon oppretta:

Forsvar dagens uføretrygd

En ny aksjon er oppretta: Aksjon Forsvar dagens uføretrygd. – Det er på høy tid, sier Marianne Krogh til Rødt nytt. Hun er tillitsvalgt i Utdanningsforbundet Oslo og en av initiativtakerne.

– Uføretrygda skal være et økonomisk sikkerhetsnett for dem som av ulike grunner ikke kan delta i arbeidslivet. Nå angripes denne grunnpilaren i trygdesystemet. Regjeringa vil ha færre på uføretrygd og tror at det skjer hvis uføre får mindre penger. Det jobbes med saken i departementet, og Stortinget vil få den til behandling i løpet av året.

Vellykka dagskonferanse

I mars leda hun, sammen med Roy Pedersen fra LO i Oslo, konferansen Forsvar dagens uføretrygd. En lang rekke fagforeninger stod bak sammen med Kvinner på tvers, Forsvar offentlig pensjon, For velferdsstaten og Norges handikapforbund. Roy og Marianne er storfornøyd med dagen. Kunnskapsrike innledere ga de 140 deltakere god innsikt i hvor viktig denne delen av trygdesystemet er, og hva som nå står i fare.

Bygger på LO-kongressens vedtak

Mest av alt er de glade for at konferansen endte ut i at *Aksjon Forsvar dagens uføretrygd* opprettes, slik at motstanden mot angrepene kan organiseres bedre.

– Aksjonen vil forsvare det som er gode bestemmelser i dagens uføretrygd, med utgangspunkt i vedtaket på LO-kongressen i 2009, sier Roy Pedersen. – Det betyr at ytelsene må ligge

minst på dagens nivå. Vi aksepterer ikke at uførepensjon erstattes med en uførestønad, som skal beskattes som arbeidsinntekt. Vi aksepterer heller ikke at levealdersjustering innføres for uføre. De som blir uføre, har ingen mulighet for å jobbe lenger!

Marianne føyer til at det behovsprøvde barnetillegget også er en viktig del av aksjonens grunnlag.

Motstanden organiseres

Det er nå valgt ei aksjonsgruppe av organisasjonsrepresentanter fra Oslo-området, som flere kan slutte seg til etter ønske og behov.

– Hovedsaken er å komme i gang med arbeidet. Vi skal spre opplysning, ta initiativ til møter, øke bredden og skape aktivitet for å nå målet, som altså er å forsvare dagens uføretrygd mot angrep, avslutter Pedersen.

FORSVAR UFØREPENSJONEN!

www.uforepensjon.no

Nyttige pamfletter fra Manifest

- Sykelønn ABC
- Rett & Rimelig – Tariffavtale på 1-2-3
- Uførepensjon ABC

www.manifest.no

Rønvikjordene

Nord-Norges største landbruksareal på ca. 1500 dekar. Grenser til sentrum av Bodø. Eies hovedsakelig av Nordland fylkeskommune. Området Vågønes er statseid. Virksomheter: Elvepark, landbruksforskning på Vågønes, Bodin gård, Bodin 4H-gård og Bodø økologiske besøks-hage.

Skjebnetid for Rønvikjordene

Aksjonsgruppa for bevaring av Rønvikjordene jobber mot at Nord-Norges største landbruksareal skal bygges ned. Jordene går ei avgjørende tid i møte.

Ingeborg Overvoll og Håkon Bø i aksjonsgruppa for bevaring av Rønvikjordene håper jordene kan vernes mot nedbygging. Begge foto: Helen Tymi Ruud

Helen Tymi Ruud

– Vi risikerer å bygge ned matjorda ved det største bruket nord for Dovre. Det har vi ikke råd til, sier Ingeborg Overvoll. Sammen med resten av medlemmene i aksjonsgruppa for bevaring av Rønvikjordene jobber hun for at jordene rett utenfor Bodø sentrum ikke skal bygges om til boligstrøk og næringsområde. Kommunen ønsker arealene til egne formål, blant annet skal noe brukes til utbygging av vei.

Brei støtte

12. mai 1998 var første møtet i aksjonsgruppa, etter at det

begynte å bli snakk om å bygge ned Rønvikjordene. Aksjonsgruppa fikk med seg politiske partier og andre organisasjoner som støttet saken.

– Det var veldig brei støtte helt fra starten av. Når vi startet underskriftskampanjen i 1998, fikk vi over 4000 underskrifter de første fjorten dagene, og til lokalvalget i 1999 hadde vi samlet inn over 6000, sier Lilly Antonsen i aksjonsgruppa.

– Målet vårt er at Rønvikjordene ikke skal brukes til annet enn jordbruksformål og det som kan forenes med det. Vår innstilling er at vi gir ikke bort mer av jordene til annet enn jordbruksformål. Det er

allerede tatt massive biter til blant annet den nye riksvei 80 og en rekke andre prosjekter, sier Antonsen.

Ventetid

Aksjonsgruppa venter nå på ei utredning fra tre forskjellige arbeidsgrupper som er satt til å bestemme videre drift av Rønvikjordene.

– Vi ønsket å delta i dette arbeidet, men får det ikke og får heller ikke innsyn i det. Vi føler oss ikke trygge på kommunen sine planer. Vi er bekymret for at det blir tatt for kjappe avgjørelser uten å høre på fagfolk, sier Ingeborg Overvoll.

Seirene

De to største seirene for aksjonsgruppa kom da Børge Brende og Bondevik II-regjeringa vedtok i 2003 at jordene skulle vernes mot alt annet enn landbruk fram til 2011.

– Før fylkestingsmøtet i juni 2009 fikk vi samlet inn 7300 nye underskrifter, som vi overrakte fylkestinget og

Svein Olsen (t.v.) og Jostein Greibrokk

kommunestyret i Bodø. Vi fikk også orientert alle parti-gruppene på fylkestinget før de skulle vedta hva som skulle skje videre med jordene. Det førte til at vi fikk flertall for at de da skulle fortsette å bli brukt til landbruk og parkanlegg, sier Lilly Antonsen.

I tillegg har aksjonsgruppa to ganger vært med og hindret at store deler av jordene skal brukes til ny fotballstadion.

– Om ikke aksjonsgruppa hadde stått på i alle disse årene, om ikke vi hadde engasjert så mange og fått så mye oppmerksomhet om saken, og holdt kontakten med Landbruks- og matdepartementet og Miljødepartementet gjennom vekslende regjeringer, hadde nok ikke jordene fremdeles blitt brukt til landbruk. Da hadde de vært bygd ned for lenge siden, sier Antonsen.

Viktig sak i lokalvalget

– For oss blir grønn utvikling en av de viktigste sakene i lokalvalget til neste år, sier gruppeleder i Rødt Bodø, Svein Olsen.

– Saken om Rønvikjordene er også en nasjonal og global

sak, fordi den handler om å ta vare på matjord. Dette er en unik mulighet for en middels by til å utvikle et grønt matproduserende område midt i byen, sier Olsen.

Rødt Bodø har vært talerør for aksjonsgruppa i bystyret og i fylkestinget. Rødt har også deltatt i aksjonsgruppa sammen med andre.

Forestilling om vekst

– Kravet om å bygge ned Rønvikjordene er knyttet til forestillingen om vekst, sier leder i Rødt Bodø, Jostein Greibrokk.

– Men etter en ekspansjon vil det hele tiden komme nye behov. Rønvikjordene som landbruksareal kan derimot brukes i det uendelige. Det handler om å tenke på en annen måte og beholde ressursene.

– De nasjonale planene og målsettingene har under vekslende regjeringer stukket kjepper i hjulene på betongkamerate Ap, Høyre og Frp i Bodø. Disse er dermed på kollisjonskurs med egne nasjonalt erklærte målsettinger, sier Greibrokk.

Bodø RU mest

Med rundt 20 aktive medlemmer er Bodø Rød Ungdom (RU) det mest aktive ungdomspartiet i Bodø.

Helen Tymi Ruud

Lokallaget har nylig arrangert en elevdemonstrasjon sammen med Elevorganisasjonen og Unge Høyre mot nye fraværsregler i videregående skole. Nytt styre er valgt, årets vårleir er under planlegging og et internblad er på vei. I tillegg arrangerer Bodø RU jevnlig studiehelger.

– Vi har et vanvittig studieopplegg med studiehelger, der vi får innledere til å snakke om tema vi vil lære mer om, sier leder for Bodø RU, Simon Gjerstad.

– Ikke minst har lokallaget vært aktive i planleggingen av 1. mai og arrangert 8. mars-feiring flere ganger.

Har vart lengst

Bodø RU ble startet i 2003. Ingen andre ungdomsorganisasjoner har hatt lokallag

i Bodø sammenhengende like lenge. Lokallaget har omtrent 30 medlemmer, hvorav 20 er aktive. De mener dermed de er mer aktive enn Bodø Unge Høyre.

– Jeg tror det viktigste er å få folk til å bli. Med jevn aktivitet har vi fått ei fast kjerne med medlemmer som vi har bygget videre på. Jeg tror også det er en styrke at vi er mange forskjellige mennesker, sier Sofie Marhaug om hvordan lokallaget holder oppe aktiviteten.

– RU er flinke til å inkludere nye medlemmer, slik at de føler seg som en del av gjengen. Vi er en stor gruppe med mange flinke og aktive medlemmer, som også er venner med hverandre, sier Herman Thamdrup Lund og Vegard Østhagen.

RU i Rødt

Mange av RU-medlemmene er også medlemmer i Rødt, og tre av dem er styremedlemmer i Rødt Bodø. Leder i Rødt Bodø, Jostein Greibrokk, sier at Bodø RU har vært den viktigste kilden for rekruttering av medlemmer til partiet.

– RU har vært veldig positivt for Rødt Bodø, fordi de bidrar til reell fornyelse og er nødvendig for at Rødt Bodø ikke blir til et generasjonsfenomen. Vi har også mye å lære av studiearbeidet deres, sier Greibrokk.

– Bodø RU var også en vesentlig årsak til at vi fikk et godt kommunalt valgresultat i 2007, sier Svein Olsen, som den gang var Rødts førstekandidat.

aktiv!

F.v. Heidi Kitty Falch, Herman Thamdrup Lund, Ferdinand Nervik (bak), Simen André Knutsson, Andreas Tymi Ruud, Vegard Østhagen (sittende i midten), Simon Vardehaug Nordås, Jarl-Håkon Olsen, Sofie Marhaug, June Ellingsen, Audun Ulvsønn Nyheim og leder i Bodø RU, Simon Gjerstad (foran). (Foto: Helen Tymi Ruud)

Kristne i Palestina

Påska er over, og som vanlig har kristne strømmet til Jerusalem for å oppleve høytiden i og rundt de hellige stedene. De kommer fra hele verden og kan fritt vandre Via Dolorosa, besøke Gravkirken i Gamlebyen og kanskje beskue den flotte utsikten fra Oljeberget.

Marit Bjæring

Like før påske var jeg i Ramallah i okkupert Palestina. Der traff jeg blant andre Yacob Khoury, som er prest i den gresk-ortodokse kirka i Ramallah. På prestens kontorpult lå bunker av søknader fra medlemmer av menigheten, som ønsket å besøke Jerusalem i påska. Det er israelske myndigheter som avgjør om noen skal få adgang, og i tilfelle hvem.

Øst-Jerusalem under press

De viktigste helligdommene deres ligger i Øst-Jerusalem, som FN i 1947 vedtok skulle være internasjonal sone. Men i 1967 okkuperte Israel Palestina, inkludert Øst-Jerusalem, og i dag er denne bydelen under et meget sterkt press, der ulovlige israelske settlements (okkupasjoner) sprer seg som kreft i de

tradisjonelt palestinske områdene. Den opprinnelige befolkninga fordrives, hus rives og nye bygges eller tilranes, for så å huse settlere (okkupanter) fra Israel, stikk i strid med alle internasjonale avtaler.

Israel som okkupant utdeler ulike ID-kort. Noen kort er såkalte Jerusalem-ID. For de kristne i Palestina fører det til at de avskjæres fra å besøke kirker i sitt eget land.

Hvor ble Jesus født?

Samia Salameh, bibliotekar på den evangeliske skolen, forteller om stor uvitenhet blant kristne i Vesten med hensyn til deres trosfeller i Palestina. Hun har vært i Europa, og når hun sier at hun er kristen palestiner, spør mange om hun har konvertert fra islam. – De aner ikke at det bor, og alltid har bodd, kristne i Palestina! Hvor tror de egentlig at Jesus

ble født? spør hun retorisk. – Det var jo her! Det er jo vi som er de opprinnelige kristne!

Kristne i Palestina

Lærer

Rosemary fra Sveits har en over tretti-årig tilknytning til den evangeliske skolen. Hun har vært frivillig – og etter hvert ansatt ved skolen. Nå er hun pensjonist og igjen frivillig. Hun har undervist flere generasjoner palestinere i engelsk og musikk. Etter alle disse årene snakker hun flytende arabisk, og hun sier at hun for alltid har tapt sitt hjerte til denne byen og dette landet. Hun er spesielt opprørt over kristne i Europa som helhjertet støtter staten Israel, mens de ser ut til å ha glemt sine trosfrender i Palestina. – Hvem skal ta vare på kirkene på palestinsk område, om ikke de kristne som bor her? Har de kristne i Europa tenkt på det?

Som mange andre dro Rosemary første gang som «bibelturist» til Israel i 1972. Hun hadde knapt hørt om palestinere. Hun ble guidet rundt til helligdommene, men: – Jeg fikk ganske fort en ubehagelig følelse. Det var noe som ikke stemte. Det var noe de ikke viste oss.

Hun begynte å undersøke nærmere, og det ble starten på den nære kontakten hun etter hvert fikk med Palestina.

Qualandia sjekkpunkt ved Ramallah. (Foto: Marit Bjæring)

Jordmor Marit Bjæring, som til daglig jobber ved Nordlandssykehuset i Bodø, var nylig i Ramallah i forbindelse med Palestinakomiteens jordmorprosjekt. Prosjektet har hatt to norske jordmorstudenter der nå, som hun hadde ansvar for i en periode. Her er hun sammen med direktøren for sykehuset i Ramallah. (Foto: Palestinakomiteen)

Problemet er okkupasjonen

Det blir stadig færre kristne i Palestina. Hvorfor? Er det slik noen i Norge hevder, at de fryses ut av muslimene? Nei, nei, er det unisone svaret. Vi har bodd side om side i hundrevis av år! Maha, som jobber på skolebussen, sier at «de fleste vennene mine er muslimer» – det er uproblematisk.

Alle de kristne jeg snakket med, presiserer: – Problemet vårt er okkupasjonen, ikke muslimene!

Uvitenhet

Og mens de fleste søknadene på prestens skrivebord ble avslått, denne påska som tidligere, reiser andre lands kristne uhindret rundt i Israel og Palestina og sluses over sjekkpunkter, israelske kontrollposter, som en palestiner bare kan drømme om å få passere. Foruroligende mange av disse kristne har et ukritisk syn på den aggressive okkupasjonsmakta Israel og sauser det sammen med religionen jødedom, mens uvitenheten om trosfellene i Palestina er stor.

For en norsk agnostiker virker dette absurd. For en kristen palestiner må det være svært sårt.

En ekte venn av Nepal

www.helselagtilnepal.no/

Det er påske i Oslo 2010. Jeg får besøk av Hamid. Iransk flyktning, Rødt-sympatisør, lege og medlem av Helselag til Nepal. Han er tilbake etter to år og to måneder i Nepal.

Johan Petter Andresen

– Jeg reiste til Nepal for Helselag til Nepal. Jeg begynte å jobbe med en kombinasjon av moderne medisin og akupunktur på Gorneti modellsjukehus i Rolpa i tre måneder for kost og losji.

Det er atten personer som arbeider der. Sjukehuset har røntgen, operasjons-sal, fødestue, farmasiavdeling og åtte senger. Det ble bygd på dugnad av fattigbøndene i området på initiativ av maoistene i 2005. De brukte over femti tusen arbeidsdager på det.

Alle som jobber der, er medlemmer av maoistpartiet. De er der som frivillige og jobber nesten gratis. Mitt inntrykk er at omtrent tjue prosent av befolkninga i området er medlemmer av partiet og at nesten alle støtter det.

Sjukehuset gir prevensjons-veiledning og fødselshjelp. Vi tar ofte i mot pasienter som har blitt frakta på ryggen til en venn eller som har gått sjøl i to dager. Sjukehuset betjener distriktene i nærområdet, det er rundt tjue tusen mennesker. Alt er enten gratis eller veldig billig.

– *Hvordan finansieres sjukehuset?*

– Partiet finansierer det. I blant får det medisiner fra ulike NGO-er og fra det offisielle helsevesenet i Nepal. Så er det hjelpen fra Helselag til Nepal i Norge som har vært viktig i form av prosjekter, instrumenter, personale, strøm og operasjonslag.

Jeg underviste personalet i akupunktur, både praktisk og teoretisk. Så dreiv jeg med et skolehelseprogram på 21 forskjellige skoler, der vi underviste i hygiene og bygde vann-

klosetter, som folk ikke hadde kjennskap til fra før av. Og vi innførte et drikkevannsystem, slik at de ikke lenger drakk kloakkvann.

Fattige kan ikke velge

– Jeg opererte folk, til tross for at jeg ikke er kirurg og var også ortopedisk kirurg. Så var jeg jordmor og tannlege. Jeg var altnuligmann! Slik må det være når man er fattig. Man må bare bruke det man har.

Det siste vi begynte med på sjukehuset før jeg dro, var et mor/barn-prosjekt med støtte fra Helselag til Nepal. Dette prosjektet skal vare i ett år og gjennomføres i ni landsbyer i nærheten. Vi gir regelmessig kontroll og undervisning av kvinner før og etter fødselen. Etter fødselen kontrollerer vi barnet og vaksinerer det.

Vi har også begynt å bygge toaletter og gi opplæring i viktigheten av å bruke såpe. Dette prosjektet ledes av jordmødre fra området. Pengene vi har fått av Helselaget skal vare i et år.

Kooperativer

– Den andre delen av prosjektet er økonomisk. Vi har brukt en tredjedel av pengene fra Helselaget til sju kooperativer for geite- og griseoppdrett. Vi organiserer ti familier i hver landsby for dette. Planen er at det etter hvert skal bli en butikk i hver landsby, for å gi befolkninga mat og klær og andre nødvendigheter. Inntektene fra kooperativene skal brukes til videre finansiering av jordmorprosjektet og liknende prosjekter, som innføring av vannklosetter og skolehelse.

– *Du reiste dit i januar 2008, opprinnelig for tre måneder. Hvorfor ble du i over to år?*

Hamid og andre fra sjukehuset på besøk i en landsby.

Hamid er født i en landsby i Iran i 1954 i en fattig bondefamilie. Var eldst av ti søsken. Studerte medisin i fire år, jobba som lege på landsbygda i ni. Flykta til Sverige i 1986 på grunn av den politiske situasjonen i Iran. Studerte til sjukepleier. Jobba som sjukepleier ti år i Norge. Utdanna seg til akupunktør.

Gorneti modellsjukehus ligger en dagsmarsj fra nærmeste grusvei, langt inne i midtvestre Nepal. Det har et mikrokraftverk som ble bygd i fjor med finansiering gjennom Helselag til Nepal og Tromsø mineskadesenter. Her hjelper Hamid en pasient.

– Jeg lærte at dette var det stedet hvor jeg kunne bruke mine kunnskaper på beste måte. Ikke bare mine medisinske kunnskaper, men også mine politiske kunnskaper. Jeg trivdes helt enkelt med jobben, og på en måte var dette å realisere en drøm. Jeg har alltid drømt å få leve i et sosialistisk samfunn. Og her fikk jeg sjansen!

Økonomiske støtte er viktig

– *Hvilken betydning har mikrokraftverket for området?*

– Med strøm kan vi bruke tekniske maskiner som røntgen og laboratorieinstrumenter. Dessuten har vi lys om nettene! Vi kan også distribuere strøm til en del av fattig-

bøndene rundt sjukehuset. Ved hjelp av inntektene fra salget av strømmen til bøndene, kan vi lønne maskinoperatøren for kraftverket.

Med denne støtta gir man håp og glede til vanlige folk. Og det er viktigst. Folk ser at noe skjer og at de kan være del av det. Folk veit at det har blitt finansiert av folk fra Norge som tenker på dem. Dette skaper nærhet mellom folk. Slik bygger man konkret gjensidig støtte.

Sjøl om jeg ikke kan snakke med folk, fikk jeg nær kontakt. For eksempel når jeg hadde behandla ei fattig bondekvinne slik at hun ble bedre, og hun kom tilbake til meg med et lite egg som presang. Slikt vekker sterke menneskelige følelser og ga meg voldsom energi.

Til tross for at jeg gikk ned 25 kilo på grunn av lite mat og lange arbeidsdager, fikk jeg mer krefter på grunn av alle de positive resultatene og responsen jeg fikk fra folk rundt meg. Jeg pleier å si at de siste to åra har vært de beste åra av mitt liv.

Mobilisering

– *Maoistene satt i regjeringa fra 2008. Hvordan gikk det?*

– Da maoistene vant valget ble jeg ubeskrivelig glad, som alle andre revolusjonære. Jeg venta at de ville gjennomføre et revolusjonært program når det fikk makta.

Men da de kom til makta var de veldig forsiktige. På en måte ble forholdet mellom ledelsen og grasrota brutt. Da fikk jeg følelsen av at våre

kamerater, som tidligere var så aktive, ble passive. Ikke bare på sjukehuset, men også blant de lokale menneskene i området. Dette var tegn på at ting ikke fungerte bra.

Maoistenes opptreden som regjeringssjefer med det gamle statsapparatet under seg fungerte ikke. De kunne gi ordre, men ordrene ble rett og slett sabotert. Korrupsjon er veldig utbredt.

Det har gått bedre etter at maoistene trakk seg ut av regjeringa. Ledelsen dro ut i hele landet og hadde møter med folk. Det ga ny energi til utviklinga av den revolusjonære bevegelsen blant folket. De fattige landløse fikk nå igjen lov til å starte opp kollektiv okkupasjon av land.

Og det siste store som jeg opplevde, var generalstreiken i desember 2009. Tre dager sto hele landet stille. Maoistene har vokst i styrke etter folkekrigen, særlig i byene.

– *Hva gjør maoistene nå?*

– De tre største partiene, maoistene, UML og Nepali Congress, danna et sentralt drøftingsorgan i januar 2010. Det har ukentlige møter. Maoistenes vilkår for å bli med var at dette organet skal utvikle seg til ei nasjonal regjering og at maoistene, som er det desidert største partiet, skal ha ledelsen. De kjører videre på realisering av fredsavtalen med særlig vekt på skriving av grunnloven og sammenslåing av folkehæren og regjeringshæren.

Fascismen er tilbake

Arbeidsløsheten i Europa stiger, fattigdommen øker og overklassen angriper med nedskjæringer i lønninger og offentlige budsjetter. I dette rommet vil fascismen vokse fram.

Pål Steigan

Ved valget i Ungarn fikk det fascistiske partiet Jobbik nesten 15 prosent av stemmene. De har vunnet fram med en ekstrem høyreorientert retorikk som man ikke har sett siden andre verdenskrig. Jobbik pleier forbindelser med British National Party, og de har opprettet sine egne paramilitære grupper av svartskjorter. De driver en rein rasistisk kampanje mot Ungarns roma-befolkning.

Forfølgelsene av romaene har økt voldsomt i det siste og har toppet seg i en serie velorganiserte mord, der husene

Italia

I valgene i Italia vant Umberto Bossis Lega Nord provinsene Piemonte og Veneto og gjorde store innhogg i tradisjonelle arbeiderstrøk, der kommunistene tradisjonelt har stått sterkt. Bossi driver en rasistisk demagogi, og Giorgio Bettino, politiker for Lega Nord i Veneto, har uttalt at han ikke er fremmed for å bruke SS-metoder mot de illegale innvandrerne: «Hvis én innvandrer gjør en forbrytelse mot en italiener, så la oss straffe ti av dem, slik de gjorde i de tyske konsentrasjonsleirene,» sa han.

plan i parlamentsvalget i juni. I Belgia har det nasjonalistiske og ytterliggående Vlaams Belang styrket seg og dannet blokk med de andre høyrepartiene. Den nye fascismen har styrket seg på hat og frykt mot innvandrerne og på de gamle politikernes korrupsjon og inkompetanse.

Verste krise siden 1930-åra

Og først nå kommer ei økonomisk krise som Europa ikke har sett siden trettiåra. Land med den høyeste ledigheten i EU (feb 2010) regnet i prosent:

Frankrike	10,1
Hellas	10,2
Portugal	10,3
Ungarn	11,0
Irland	13,2
Estland	15,5
Litauen	15,8
Spania	19,0
Latvia	21,7

Den høyeste arbeidsløsheten for ungdom under 25 år var 41,3 prosent i Latvia og 40,7 prosent i Spania. (Eurostat).

Fattigdom i EU

I en større undersøkelse utført for EU-kommisjonen i desember 2010 var målet å undersøke hvordan europeerne ser på fattigdom eller faren for fattigdom. 2010 var pekt ut som Europas år for bekjempelse av fattigdom og sosial utstøting.

Undersøkelsengadystretall: Mer enn halvparten av innbyggerne i EU (54–76 prosent) mente at fattigdommen hadde økt rundt dem de siste tolv månedene. Mest pessimistisk var innbyggerne i Bulgaria, Ungarn og Romania, hvor mer enn seks av

ti mente at mer enn en tredel av deres landsmenn er fattige. Om lag halvparten av innbyggerne i EU frykter at de ikke vil ha nok penger til å klare seg når de blir gamle.

På kanten av stupet

EU har lovet å støtte Hellas, men stiller stramme krav til at Hellas minker sitt budsjettunderskudd og sin utenlandsgjeld. Og det kan bare bety én ting: nedskjæringer – nedskjæring av offentlige budsjetter, oppsigelser av offentlig ansatte, nedskjæring av lønninger, trygder og pensjoner. En lang rekke EU-land står med det ene beinet ut over kanten på stupet. De har gjeld opp mot hundre prosent av bruttonasjonalproduktet og negativ vekst.

Irland er allerede ute å kjøre, et voldsomt fall etter å ha blitt rost som «den keltiske tigreren», og Spania kan komme etter. Og her dreier det seg om verdens tolvte største og EUs femte største økonomi. De baltiske statene, Estland, Latvia og Litauen, ble for bare et par år sia rost opp i skyene som de «baltiske tigrerne» med sine vekstrater på mellom åtte og ti prosent. Nå faller de altså omtrent like mye, så det er vel bare skinnfellen igjen av tigreren.

Brikkene faller

Mange har spådd euroens død, og det virker som en sannsynlig utgang. En felles valuta forutsetter politisk enhet og felles økonomi. Det betyr at EU ikke har råd til å la Hellas ryke. Men Tyskland har heller ikke råd til å dekke tapene til Hellas. Derfor er redningsplanen en bløff, som har til hensikt å berolige investorer.

Og skulle Spania komme i en liknende situasjon som Hellas, noe landet nesten er allerede, så finnes det ikke noe land i EU som kan garantere mot et sammenbrudd. Og ryker det først i Spania, så ramler dominobrikkene én etter én. Portugal, Irland, Ungarn, de baltiske statene, kanskje Italia. Og naturligvis Bulgaria og Romania.

I mars 2010 meldte det amerikanske ratingbyrået Moody's at alle de fem største statene som er rangert som land med best kredittverdighet, risikerer å miste denne rangeringa. Det gjelder USA, Storbritannia, Tyskland, Frankrike og Spania. Byrået bemerker tørt at de omstillingene som må til for å redusere gjelda, er av et slikt omfang at de vil «sette den sosiale stabiliteten på prøve,» og fortsetter: «Vi snakker ikke om revolusjon, men om en krise så alvorlig at den vil tvinge regjeringene til å gjøre smertefulle valg, som vil avsløre svakhetene i samfunnet.» (Telegraph.co.uk 15. mars 2010.)

I dette rommet er det fascismen vil vokse fram, og foreløpig finnes det ingen radikal venstreside som kan lede arbeiderklassen og de fattige av ulik hudfarge på en alternativ vei. Ministersosialismen er i alle fall ikke noe alternativ de vil bry seg om.

Fra et møte mellom franske, spanske, italienske og ungarske fascister

deres har blitt satt fyr på og skarpskyttere har ligget klar i natta for å plaffe ned dem som flyktet fra brannen. Om ikke Jobbik står bak volden, så profiterer de voldsomt på den. Men de profiterer også på at sosialistpartiet har vist seg som et tvers gjennom korrupt og udugelig parti.

Frankrike, Nederland og Belgia

I Frankrike gjorde Le Pens parti Front National comeback med 11 prosent i lokalvalgene, der de tok stemmer fra Nicolas Sarkozy. I Nederland har rasistpartiet til Geert Wilders fått 25 prosent av stemmene og styrer mot å spille en rolle på nasjonalt

verden. Det har satsa på de fattigste klassene og spredd revolusjonens frø blant disse. Dette er avgjørende for revolusjonens seier. De har gitt makt til de kasteløse og landløse. De har gitt kvinnene en ny identitet, og de nasjonale minoritetene har også styrket sin posisjon.

De har fått til utrolig mye uten å ha statsmakta. Jeg betrakter dem som unike i verden.

Unike i verden

– Frigjøringskampen i Nepal er spesiell. Se på hvordan det har gått med de andre frigjøringsbevegelsene, enten vi snakker om India, Peru, Sri Lanka eller Filippinene. Det er maoistene i Nepal som har vært dyktigst og har kommet lengst. Personlig tror jeg at Nepal er det mest revolusjonære landet i hele verden. Der man åpent i massemediene snakker om folkemakt og sosialisme og om å bygge opp et sosialistisk samfunn.

Maoistene er absolutt det sterkeste marxist-leninistisk-maoistpartiet i hele

Faglig studietur til Palestina

Palestinakomiteens faglige utvalg arrangerer vår og høst faglige studieturer til Vestbredden. Vil du oppleve okkupasjonen på nært hold og besøke de stedene du hører om i nyhetene – som Øst-Jerusalem, Hebron og Nablus? Vil du vite mer om bakgrunnen for konflikten og hvordan den virker på palestinerne dagligliv? Vil du møte palestinsk fagbevegelse og palestinske folk? Bli med, og du vil få erfaringer du sent vil glemme.

Vi arrangerer også spesielle turer for bransjer eller yrkesgrupper.

Neste tur: avreise fredag 8. oktober, hjemreise søndag 17. oktober.

Enkeltmedlemmer i fagbevegelsen kan melde seg på. Vi oppfordrer også interesserte å ta det opp i klubber og foreninger.

Vil du vite mer – ta kontakt: Gullbrand Giacobbe-Helleberg, leder, tlf 97 66 02 85 – gullb-g@online.no eller Kjersti Nordby, tlf 99 57 98 18 – kjer-n@online.no.

RØDT NYTT

Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Nettstad: www.raudt.no

Telefon: 22 98 90 50

E-post: raudt@raudt.no

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Utgjevar: Raudt

Trykkeri: Nr1Trykk

Redaktør: Jorun Gulbrandsen

E-post: raudt@raudt.no

Redaksjonen avslutta 20. april.

Om ikke anna er oppgitt, tilhører bileta her i avisa Rødt nytt.

Stopp deportasjonene – Ingen retur til krig!

– Vi lever i én verden, og denne verden er klassesdelt. Alt som styrker arbeiderklassens kampevne, er positivt. Alt som svekker arbeiderklassens kampevne, er negativt. Rasismens viktigste funksjoner for herskerklassen i dag er legitimering av imperialistiske kriger, avledning fra reelle problemer og at den hele tida har noen å legge skylda på.

Det var Monika Ustad (bildet) som sa dette på et møte på Grünerløkka i Oslo.

Hun fortsatte: – En forestilling jeg ofte møter nå om dagen, er at

«de» (muslimene) reverserer utviklinga av frihet og demokrati i Norge. Plutselig er hele Norge varme tilhengere av homofili, kvinnefrigjø-

ring og ytringsfrihet. Til og med folk som alltid har forakta demonstrasjoner og streik, snakker plutselig om «alt vi har kjempa for». Men alle disse frihetene er avhengig av konstant kamp nedenfra, en kamp som svekkes av rasismen.

Ustad trakk fram ei oppfordring fra 1939 (se boksen) fra en modig antirasist, som sloss for at Norge skulle gi ly til folk som flykta fra nazistenes herjinger før krigen kom til Norge. Det var journalisten Jeanette Olsen, revolusjonær sosialist og kommunist.

Ustad kritiserte videre den norske regjeringa som deporterer flyktninger tilbake til krig. Norge sender ut folk på løpende bånd om dagen. Flyktninger blir internert i «ventemottak» – de skal vente på å bli sendt til stedet de flyktet fra. «Ventemottaka» burde stenges som sådan og brukes til husrom for flyktninger, mens de får hjelp til å skaffe seg arbeid og et liv her.

Ustad oppfordra venstresida til å være veldig tydelig mot muslimhets, all rasisme og regjeringas flyktningepolitikk.

Jeanette Olsen

innledda med å sitere ei vanlig innvending mot å ta mot flyktninger fra de nazistiske og fascistiske landa i Europa: «–Så lenge det finnes arbeidsledighet i vårt land, kan vi ikke

gi oppholdstillatelse til flyktninger.» Det er aldeles merkelig hvordan den borgerlige presse plutselig oppdager sitt hjertelag for de arbeidsledige, som den hittil har skjelt ut for å være arbeids- og lyssky elementer. Men om vi hjelper flyktningene, behøver vi ikke å glemme de arbeidsledige for det. Hva har dere tenkt å gjøre for å avskaffe arbeidsløsheten?

Vi foreslår overgang til 40-timersuke under bibehold av samme ukelønn som nå. Og hvis dette ikke strekker til, innføring av 30-timersuken. Dere er ikke enige? Da vil vi ikke være konkurransedyktige overfor utlandet? OK, da skal vi innskrenke profitten og rentene. Og hvis borgerskapet ikke er villig til å produsere under slike vilkår, da vil vi organisere produksjonen uten dem. Vi kan!

Svikter vi flyktningene, da svikter vi samtidig oss selv. Gjør vi flyktningene til heloter* uten uttrykingsfrihet og borgerlige rettigheter for øvrig, da må vi ikke forbause oss om borgerskapet snart tar konsekvensen av dette og frastjeler også landets egne arbeidere demokratiske rettigheter. Derfor må enhver arbeider, enhver sosialist, enhver oppriktig demokrat slutte seg til kravet om ubetinget solidaritet med flyktningene. Gi dem oppholds- og arbeidstillatelse, gi dem full borgerrett!

* Helotene var mennesker som levde under tvang av Sparta på øya Peloponnes i antikkens Hellas.

Krise i barnevernet

Staten har pålagt barnevernet på Vestlandet å spare hele 134 millioner kroner i år. Dette kommer i tillegg til forhåndsvarslet budsjettbarbering, så barnevernsansatte frykter hva man sitter tilbake med.

Anna Kathrine Eltvik
Styremedlem i Rødt Bergen og miljøterapeut

Årsaken til kuttet skyldes en såkalt kvalitetsreform.

Sentralt har man besluttet å bruke færre institusjoner og flere hjemmebaserte tilbud for å få regnskapet til å gå opp, og man er godt i gang med sparesabelen. Bare på Bergen akuttstenter for ungdom, som består av fire avdelinger, er en avdeling lagt ned og en til er under avvikling. Det er billigere å benytte seg av familier.

Men hva skjer når en ikke skaffer mange nok familier? Familiene sprekker, fordi det er tøffere enn de hadde forventet å huse barn med adferds- eller rusproblemer. De institusjonene som er tilbake, opplever enda større overbelegg og underbemanning. Køene for barn

i krise som trenger hjelp, blir bare større og større.

Jo tidligere en kan hjelpe et barn som trenger det, jo mindre blir regningen for samfunnet totalt sett. Gjennomfører man de foreslåtte kuttene, skyver man en diger regning inn i framtida. Tusenvis av barn som med god og riktig veiledning og omsorg kunne blitt fullverdige og arbeidsføre samfunnsborgere, ender opp med å bli sosiale tapere.

Er det virkelig slike visjoner man har for dem som skal arve landet vårt? Greit nok at man godt kan begynne å tenke nytt innenfor terapi og lovverk, men å rasere barnevernet på Vestlandet slik man er i full gang med å gjøre nå, er i hvert fall ikke svaret!

– Sett ikke prislapp på barn og unge!

Ida Sekkingstad, som tidligere har bodd på barnevernsinstitusjon, har sine klare meninger om kuttene som er varslet i barnevernet på Vestlandet: - Helt feil!

Thorleif Berthelsen

Hun fortsetter: – Grusomt! For å være helt ærlig, skjønner jeg ikke hvordan de kan gjøre det. Barnevernsbarn kommer ikke til å få den hjelpen de trenger. Det er helt feil å sette en kronepris på unger og ungdom om hvem som skal og ikke skal få hjelp. Jeg tror ingen helt fatter det, hvis de ikke har jobb på en barnevernsinstitusjon eller har vært barnevernsbarn selv.

Barnas spørretime

I 2008 møtte hun stortingspolitikere i Barnas spørretime. Her forventet hun og andre gode svar på sine spørsmål, men Ida synes ikke oppfølgingen har vært god: – De kunne ikke svare for seg. De kunne egentlig ikke svare på noe som helst.

Mediene meldte da om politikere som gråt over barnas historier, men Ida er av en annen oppfatning:

– Jeg så ingen gråtende politikere, men jeg så mange gråtende ungdommer. Det var meget tøft å være der, og ungdommene hadde ikke fått skikkelig svar. Jeg tror ikke politikere helt forstår hvordan det er å sitte der og vite at du kanskje skal ut i morgen, fra hjemmet ditt.

Tøft institusjonsliv

Ida mener institusjonslivet er tøft og påpeker mangelen på stabile boformer. Spesielt kritiserer hun at ungdommer som ruser seg, får bo på åpne institusjoner sammen med andre:

– Ungdom med rusproblemer, ADHD, psykiske problemer og ungdom som har vokst opp med vold, bor under samme tak. Jeg tror mye kunne blitt løst ved å skille mellom ungdom som ruser seg, og dem som er rusfrie. Samtidig understreker Ida at de ansatte i institusjonene gjør en kjempjobb.

Beskjed til Lysbakken

At barnevernsbarn blir målt i penger, er Ida vant til.

– Enten får du ikke institusjonsplass fordi den er for dyr, eller så får du beskjed om at det ikke er noen ledige plasser å oppdrive.

Barne-, likestillings- og integreringsminister Audun Lysbakken får derfor en klar

Ida Sekkingstad (Foto: Anna Kathrine Elvik)

beskjed om at hun ønsker mer forutsigbarhet i barnevernet:

– Han er nødt å beholde dem som jobber i barnevernet. Og de personene må også ha en plass å jobbe. Det må være flere institusjoner, i hvert fall så lenge de ikke klarer å finne nok fosterhjem. Ha mer spesialiserte institusjoner, og kutt ned tida på akutt plasseringene!

Iver Aastebøl ny leder i RU

Iver Aastebøl ble i april valgt til ny leder i Rød Ungdom. Han tok over etter Mari Eifring.

22-åringen kommer fra Groruddalen i Oslo. Han har gått idrettslinje på videregående skole, jobba i Kollektivkampanjen og var tidligere miljøpolitisk ansvarlig i Rød Ungdom. Nå gleder han seg til å jobbe fulltid med organisasjonen.

– Rød Ungdom er det viktigste stedet å være for ungdom på venstresida, og de to neste åra skal vi bli enda større og sterkere. Vi

har fått et bredt sammensatt sentralstyre med masse erfaring, og sammen med dem gleder jeg meg veldig til å komme i gang, sier Aastebøl.

Framover blir skole, antirasisme og kamp mot retusjering av reklame viktige saker for Rød Ungdom.

– Mens de voksne har hatt åttetimersdag i over åtti år, er det fortsatt ingen

grenser for hvor lenge ungdom kan jobbe med skolearbeid. Nå er det på tide at også ungdom får rett til fritid, sier han.

– I tillegg er det visst ingen grenser lenger for hva muslimer kan få skylda for. Det trengs en antirasistisk motoffensiv mot all muslimhetsen fra Frp og liksom-eksperter som Hege Storhaug.

Foto: Rød ungdom

Mamma fortjener likelønn!

Rød Ungdom starter nå kampanjen «Mamma fortjener likelønn!» med mål om at vårens lønnsoppgjør skal tette lønnsgapet mellom kvinner og menn. Organisasjonen oppfordrer ungdommer til å ta en tatovering Rød Ungdom deler ut med kravet, ta et bilde av den og sende den inn til www.likelonn.sosialisme.no. – Siden vi starta kampanjen denne helga har vi allerede fått inn over hundre bilder av ungdommer som krever et ordentlig likelønnsloft, sier nyvalgt RU-leder Iver Aastebøl.

BLI MED I RØD UNGDOM! www.sosialisme.no

Lov mot strippeklubbar og «privat dans»

Siger for islandske feministar

Det islandske Alltinget har nyleg vedteke ei lov mot strippeklubbar. Rødt Nytt har snakka med Guðrún Jónsdóttir, talskvinne for Stígamót, ressurscenter mot seksuallisert vald: – Kva går den nye lova ut på?

Marit Kvamme

– Det er ei endring av lov om restaurantar, hotell og underholdning. Endringa går ut på at det ikkje er lov å ha strippeshow eller på anna vis «utnytte personalet eller andre si nakenheit».

– *Kvifor vil de ha forbod mot strippeklubbar?*

– I Island har strippeklubbane vore den viktigaste delen av pornoindustrien i ti år. På det meste fantest tretten klubbar, og hovudinntektskjelda for desse klubbane var den sokalla «private dansen». I tillegg til kontinuerleg striping på podiet med 10–30 kvinner, kunne ein og ein mann kjøpe seg ei kvinne for «privat dans» bak eit forheng. På utsida stod ei vakt og passa på. Det var konkurranse mellom jentene om mest mogleg inntjening på slik «privat dans».

Eitt tusen kvinner

Det vart importert meir enn eitt tusen kvinner til strippeklubbane i 2000. Kvar kvinne kunne opphalde seg i landet i ein månad. Dette betydde at vi importerte ei utanlandsk kvinne for kvar hundre mann over 18 år!

Dei fleste kvinnene kom frå fattige land, men også islandske kvinner vart brukte, særleg etter finanskrisa. Klubbane har vore eit ideelt miljø for prostitusjon og traficking.

– *Korleis har de kjempa mot strippeklubbane?*

– Kampen mot klubbane har vorten stadig meir intensiv, med forskjellige aksjonar og demonstrasjonar, morosame og mindre morosame. Det har først og fremst vore islandske feministar frå Stígamót og feministforeininga, men også med stor støtte frå alle andre kvinneorganisasjonar og frå nokre modige politikarar.

Lang og hard kamp

– Motstanden mot oss har også vore stor. Det kan for eksempel nemnast at journalistar har vortne straffa med bøter for ærekrenking når dei har knytta klubbane til prostitusjon og trafficking. Dette har gjort det vanskeleg å skrive om desse mindre hyggelege sidene av det islandske samfunnet.

Vår første siger var når «privat dans» vart forboden. Då minskta talet på klubbar til tre–fire. Neste siger var når striping vart forboden i 2007. Men det fantest

ein regel om unntak, som vart til hovudregel, slik at klubbane hald fram som før. Den nye lova har fjerna unntaksreglane. Vi har fått gjennomslag for at striping og «privat dans» er kvinneundertrykking og ein del av pornoindustrien. Og at porno, prostitusjon og menneskehandel heng saman. Island kriminaliserte sexkjøp i fjor. Med dette er kvinners rettstryggleik betra.

Internasjonal støtte

– *Vi har hørt at responsen internasjonalt har vore stor?*

– Vi har fått gratulasjonar frå kvinner i Australia, India, Vietnam, Afrika, Latvia, Sverige, USA, Storbritannia, alle dei nordiske landa, Sør-Amerika – og frå internasjonale organisasjonar vi ikkje visste eksisterte. Vi har vorte intervjuet i *The Guardian* og av BBC.

Kvinner veit at gode nyhende på vårt felt er sjeldne, og vi bør glede oss og feire kvar gong vi kan. For så å pusse løvinneklørne og kjempe vidare.

Guðrún Jónsdóttir (privat foto)

Stígamót

er eit islandsk ressurs- og rådgjevingssenter mot seksuelt misbruk og vald. Senteret er ein del av det internasjonale nettverket mot vald mot kvinner. Stígamót tyder «staden der stiane møtest».

Fossilfri framtid

I begynnelsen av mars var olje- og energiminister Terje Riis-Johansen i Bergen for å rekruttere studenter til jobb i oljeindustrien.

Thorleif Berthelsen
Rødt Bergen

Samtidig hadde han et leserbrev i *Bergens Tidende* med tittelen «Ta vare på ressursene». Teksten handlet ikke om bevaring. Dessverre var tittelen heller ikke ironisk ment.

Riis-Johansen vil ha økt oljeutvinning, slik at vi raskest mulig kan omdanne denne fantastiske ressursen til spekulativ og ustabil finanskapital. Den økonomiske krisa som rir verden som en mare, forteller vel sitt om hvor lurert dette er. Riis-Johansen synes tydeligvis det er best å brenne opp olja i

biler, fly og elektrisitetproduksjon og la dagens og framtidige generasjoner ta konsekvensene.

Norge er versting

Norge bidrar stort til klimændringene. Regjeringen sier vi skal bidra til kutt i fattige land, men hva hjelper det når vi er verdensmester i eksport av CO₂-utslipp? I stedet er det fattige land som går foran.

Hvorfor støtter ikke Norge ønsket til Ecuador om å la olja ligge under regnskogen? Den radikale presidenten Rafael Correa, som Erik Solheim og Riis-Johansen burde ha noe til felles med, har i stedet fått økonomisk hjelp fra

konservative Merkel i Tyskland til å gjøre dette mulig. I motsetning til Norge har Tyskland en omfattende statlig satsing på fornybar energi som vindkraft.

Rødts plan

Rødt har utarbeidet en plan om en fossilfri framtid. Vi sier blant annet: Vindkraft kan skape 10000 arbeidsplasser fram mot 2020. Oppgradering av eksisterende vannkraftverk kan gi 2000 og bioenergi kan gi 6500 arbeidsplasser. Tilsammen er dette mer enn dem som jobber direkte med olje- og gassutvinning. Hva venter Riis-Johansen på? Den enorme ingeniør-

Foto: andjohan/Flickr/CC2.0

kunnskapen i oljeindustrien kan brukes til dette i stedet for på gårdsdagens løsnings. Aker Verdal ser et stort potensial i å bygge fundament til vindmøller, men etterlyser en statlig satsing. General Electrics vil satse i Norge, men hvor er regjeringen?

Oljeindustrien har gitt statskassa enorme inntekter, men nå fører desperat jakt etter fortjeneste til stagnasjon i den norske kapitalismens «fyrårn». Rødt vil ha radikale endringer for en miljøvennlig, ikke-kapitalistisk hverdag.

Norsk oljerov i Irak

Irak er det viktigste landet USA har okkupert siden 1990. USA ønsker ikke mange soldater på langvarig oppdrag, men samarbeidsregjeringer for å ha kontroll over olja. Det har også vært olja som hele tida har holdt Norge tett inne i okkupasjonen.

Arnjot Ask

Statoil fikk en storkontrakt på det enorme oljefeltet West Qurna 2, sammen med russiske Lukoil, i desember 2009.

Statoils andel her har en salgsverdi på over 1000 milliarder kroner etter dagens oljepris! Men profitten er langt fra sikra. Den er svært avhengig av at USA fortsatt skal ha kontrollen over Irak.

Oljeplan fra starten

Bondevik-regjeringa fikk allerede 2. mai 2003 et konsulentnotat med oppfordring om å innlede et bistandsprogram i Irak. Formålet skulle være «å etablere et nytt nasjonalt forvaltningsorgan innenfor olje- og gass-sektoren i landet» (*Klassekampen* 19. mars i år). Kanskje ikke så rart at Bondevik allerede et par uker etter lofte Bush at Norge skulle bidra med 100 soldater til

stabiliseringsstyrken i Basra-området, ikke så langt fra der hvor Statoil nå har fått kontrakt ...

«Olje for utvikling»

Regjeringa fulgte oppfordringa om å etablere kontakt med okkupasjonsregjeringa i Bagdad, og både Statoil og Hydro ble trukket inn. Da regjeringa Stoltenberg tok over høsten 2005, ble det formelle samarbeidet med Irak overtatt av det nyoppretta «Olje for utvikling». Det sorterer under Norad og utviklingsminister Erik Solheim. Statoil posisjonerte seg for å være med i kampen om oljekontraktene, som ville komme når en ny oljelov i Irak kom på bordet.

Det Norske Oljeselskap (DNO) inngikk en kontrakt med sjøstyremyndighetene i irakisk Kurdistan allerede i 2005, men som de foreløpig ikke har fått noe profitt ut av.

Trening i Norge

Parallelt med dette har Norge hele tida bidratt til opplæring av irakiske offiserer og sikkerhetsfolk

på Nato-basen ved Jåttå. Om dette fortsatt foregår er uklart. Men så seint som i fjor avslørte *Ny tid* at tidligere forsvarspolitisk talsperson i SV, Bjørn Jacobsen, trodde at dette var slutt, mens forsvarsminister Strøm-Erichsen måtte sjekke opp saka før hun kunne bekrefte at det fortsatt pågikk, men formelt styrt av Nato.

Ut av okkupasjonen!

Norge må trekke seg ut av okkupasjonen, som også innebærer at Statoil selger ut sin nåværende kontraktsandel. Motstandsfronten i Irak mener den norske forvaltningsmodellen for nasjonal styring av oljevirkosomheten, har mye for seg.

Et fritt og uavhengig Irak ville være en legitim samarbeidspartner for Statoil. Men det er noe annet enn hva Norge gjør i dag. Ved å lenke seg til USAs fortsatte okkupasjon og avtaler som betyr at verdiene bringes ut av landet, skyter Statoil seg sjøl i foten, slik DNO for lengst har gjort.

Et øyeblikk frihet

Foto fra filmen

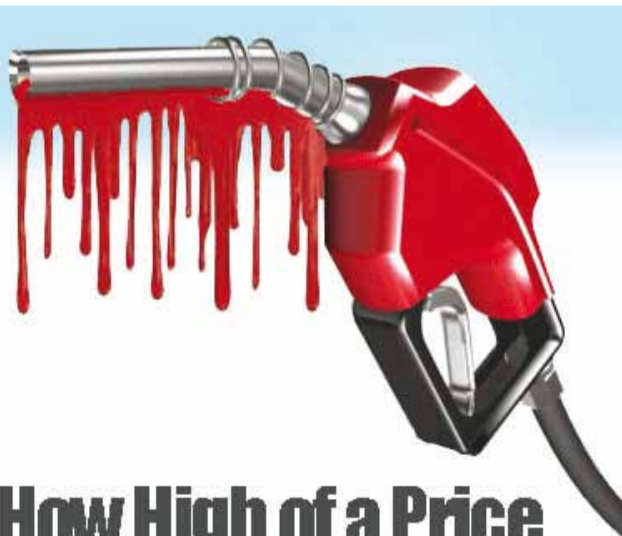
Friheten – så nær, men likevel så langt borte. *Et øyeblikk frihet* (*For a Moment Freedom*) vant publikumsprisen både på Film fra Sør i Oslo og på Tromsø internasjonale filmfestival. Nå kommer den endelig på kino. *Et øyeblikk frihet* er en annerledes film om mennesker på flukt. Her er ingen motløshet eller traurighet, men et knippe morsomme og rørende fortellinger om møter og livsglede.

Regissør Arash T. Riahi ble selv tatt med over disse fjellene av foreldrene sine da han var liten gutt. Han husker flukten som en James Bond-film, hvor han ikke bare var redd, det var også spennende. I filmen ble det viktig å få begge perspektivene fram: De voksnes opplevelser, men også barnas.

Når grensa er krysset tror de fleste at lykken er gjort. Men nei, det er nå det begynner. Å vente på flyktningstatus i et transitland betyr at du ikke får ta lovlig arbeid. Ungene får ikke skolegang, annet enn hva du selv og naboen kan lære dem. Men ingen byråkrat kan hindre glimtene av frihet. Vennskap oppstår, og du lærer å trikse deg fram. Den sultne kurderen (svensk-libanesiske Fares Fares, kjent fra filmer som *Jalla! Jalla!* og *Kopps*) har så lyst på kylling at han fanger en svane i parken.

Å se denne filmen betyr å aldri mer kunne betrakte flyktninger som en masse. Ordet menneskehandel skjuler ikke bare profittmakere, men idealister som risikerer sitt eget liv for andre. Ingen kan flykte alene, alle trenger hjelpere.

Hva er du villig til å betale? (Flickr/vaXzine/CC2.0)

**How High of a Price
Are U Willing To Pay?**